

eningen mere og mere tager Luven, om jeg saa maa sige, fra Grundejerkreditforeningen. Jeg skal aabent og ærligt sige, at Direktionen i Grundejerkreditforeningen selv er noget Skyld deri. Medens Husmandskreditforeningen saa at sige altid laaner Halvparten, har den anden været for smaatskaaren, kunde jeg fristes til at sige, idet den gennemgaaende kun har bevilget $\frac{2}{5}$. Nu vil man se, at i det Øjeblik, dette Lovforslag bliver til Lov, saa er det ikke i ret manges Interesse — selv om det er Købmænd og Villaejere der er mange, der bygge Villaer paa Spekulation — at søge til Grundejerkreditforeningen. Naar de faa Ejendommen vurderet til 10,000 Kr., saa kunne de i Grundejerkreditforeningen — jeg taler altsaa om Jylland — kun faa Laan paa 4,000 Kr., medens de i den saakaldte Husmandskreditforening kunne faa Laan paa 5,000 Kr. Renten er ogsaa her forholdsvis lavere; det er ogsaa en Fordel. Dertil kommer, at Staten betaler Vurderingsomkostningerne. Dette er jeg med til, naar Talen er om Smaafolk, men naar det er Kapitalister eller Spekulanter, er der ingen Grund til, at Staten skal betale disse Omkostninger. Jeg har f. Eks. i Fjor i Bjerre Herred set det Eksempel, at en Købmand opfører en Ejendom, han begynder en Forretning i den, han faar straks sit Laan i Husmandskreditforeningen. Ejendommen er vel nok mere værd, men det bryder man sig ikke om, bare man kan faa til sidste Skilling. Laanet var paa 4,000, og han faar det billigere end i Grundejerkreditforeningen.

I det hele finder jeg, at det, vi skulde stile imod, var at gøre det saa godt som muligt for Husmændene, men ikke aabne en Ventil for Spekulanterne til at faa deres Ejendomme vurderede paa Statens Bekostning og faa billigere Penge end ellers. Det synes jeg ikke kan være i Statens Interesse, og det har jeg aldrig ment var Lovens Tanke. Jeg tror, det er Beskedenhed af det ærede Medlem fra Herning (R. Nielsen), naar han udtaler sig, som han gjorde. Der er nemlig ingen Tvivl om, at Husmandskreditforeningen bliver en stor Konkurrent til Grundejerkreditforeningen. Jeg vil bede om, at man vil sørge

for, at Loven kommer igennem; det er en udmærket Lov, men den har dog nogle smaa Fejl. Selv paa det bedste Legeme vil der altid komme Snyltedyr, og ogsaa paa dette gode Legeme er der Snyltedyr, og dem vil jeg bede om, at man rager af.

R. Nielsen (Ringkøbing Amts 5te Valgekreds): Det ærede Medlem fra Assens (Berntsen) har sikkert Ret i, at ved Loven om Kreditforeningen af Ejere af mindre Ejendomme paa Landet i Jylland er der ikke sat nogen Grænse med Hensyn til, hvem der maa være Laantagere, men jeg har lige saa sikkert Ret i, at den Grundtanke, der i sin Tid gjorde, at Loven kom igennem, og at vi atter og atter have forhøjet Summerne, og som gør, at vi staa med Velvillie til at gøre det igen, er den, at Loven skulde komme — man kan godt bruge det Udtryk: Smaafolk, mindre vel stillede, til gode. Og det er utvivlsomt, at ved at gøre det Skridt, her gøres, uden den Indskrænkning som af mig foreslaaet, kommer man i rigeligere Maal end hidtil og efter min Mening for rigeligt Maal til at overskride denne Grænse. Derfor tror jeg, det vil være rigtigt at foretage en saadan Ændring. Det var jo ogsaa betegnende, at det ærede Medlem netop brugte det Udtryk „ifølge Lovens Bogstav“, for deri laa, at han ligesom havde den Følelse, at ifølge Lovens Aand var Forholdet et andet. Nu skal jeg villigt erkende, at det er vanskeligt at trække Grænsen i alle Tilfælde, men der opstaar sikkert lige saa megen Vanskelighed ved at sætte Grænsen ved 10,000 Kr. for alle som ved at sætte denne 1 Td. Lands Grænse.

Overfor den ærede sidste Taler (Nielsen-Grøn) vil jeg gerne gøre en enkelt Bemærkning. Det ærede Medlem brugte Udtrykket „for smaatskaaren“ overfor Grundejerkreditforeningens Ledelse, idet han mente, at Laanene vare for smaa efter Vurderingssommen. Med Hensyn til Vurderingssommen er der det at bemærke, at naar der er Tale om Ejendomme, der staa paa Grænsen, kan en Ejendom, der i Virkeligheden er 12,000 Kr. værd, nok blive vurderet til 10,000 Kr., fordi man da har den Fordel at kunne laane 5,000 Kr. i Husmandskreditforeningen fremfor at skulle